

Oog voor elkaar

Verkiezingsprogramma voor
de gemeenteraad 2022 - 2026

**Christen
Unie**
Groningen

INHOUD

Voorwoord	3
Zorg	4
Onderwijs	12
Wonen & leefomgeving	18
Werk, inkomen & economie	26
Duurzaamheid, klimaat & energie	32
Mobiliteit	36
Kunst & cultuur	42
Sport & bewegen	46
Veiligheid	50
Bestuur & financiën	56

VOORWOORD

Nooit vergeet ik de inspraakreactie van een paar kinderen uit Woltersum. Zij wilden heel graag met een onderzeeboot snel en gemakkelijk van en naar de stad reizen. Het is prachtig zoals kinderen durven te dromen. Overigens wilden ze ook een mooiere speeltuin bij de school. Maar het leerde mij wel dat vrijuit durven denken een mooie eigenschap is.

Dit verkiezingsprogramma is niet geschreven door kinderen en het is ook niet een kinderdroom. Toch is het wel een programma waarvan we hopen dat al de beschreven dromen uitkomen. En mijn en onze kinderen wens ik dat de keuzes die we vandaag maken positief zijn voor de generaties na ons.

Er zijn veel maatschappelijke problemen waar we aan willen werken. Daarom hebben we breed uitgevraagd wat er leeft en speelt in de samenleving. Van bakkers tot onderwijzers, van sporters tot werkers in de zorg. Er zijn zorgen over de zorg. Ook op het gebied van het klimaat moeten we stappen zetten, evenals voor een groenere en leefbare omgeving. En er zijn te veel mensen die niet aan een geschikt huis kunnen komen. De woningmarkt zit op slot en daar moet verandering in komen. Er leven te veel mensen in armoede met alle gevolgen van dien. Niet elk kind kan meekomen of krijgt dezelfde kansen.

Vanuit ons gedachtengoed - wij noemen dat ChristenUnie-blauw - willen wij de komende periode verder bouwen aan de bloei van onze gemeente. Wij zijn als Groningen een prachtige gemeente. De weidsheid bij Lellens, de zeearenden in Noordlaren, het kerkje in Dorkwerd, het unieke groen van de Koningslaagte, het Paterswoldsemeer, de Martinikerk en -toren en de binnenstad maken ons uniek.

Wij laten ons leiden door Psalm 119:105: "Uw woord is een stralend licht, dat mij de weg door het leven wijst." Dat betekent naast een biddend zegen vragen, ook elke dag werken aan een mooier Groningen voor onze inwoners.

Inge Jongman,
Lijsttrekker
ChristenUnie Groningen

A stylized graphic of an eye, rendered in a light blue color, centered on the page. The eye is composed of a central circle with a vertical and horizontal bar intersecting at its center, resembling a cross or a medical symbol. The eye is set against a background of a blue gradient that transitions from a lighter shade at the top to a darker shade at the bottom.

Oog voor zorg

Ieder mens is door God en naar Zijn evenbeeld gemaakt en door Hem geliefd.

Dat is een cruciaal uitgangspunt van de ChristenUnie. Daarmee is namelijk ieder mens waardevol en mag in gelijke mate zorg en ondersteuning ontvangen. De waarde van een mens hangt niet af van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, ras, intelligentie of leeftijd. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient volle aandacht en zorg.

Zorgen is allereerst een verantwoordelijkheid van mensen onderling. Binnen sociale verbanden als het gezin, familie, vrienden en de samenleving zelf kunnen mensen naar elkaar omzien. Mensen voelen zich veilig en bloeien op in een gemeenschap waar onderlinge verbondenheid bestaat. Als buurtbewoners elkaar bijstaan en elkaar om hulp vragen, ervaren ze dat als positief. In de coronacrisis is dat wederom duidelijk zichtbaar geworden.

Mantelzorg en vrijwilligerswerk zijn eveneens essentieel in een samenleving. De ChristenUnie wil inzetten op een samenleving waar oog is voor elkaar, waar ondersteuning dichtbij is, in bestaande netwerken. Door oog te hebben voor elkaar kan duurdere ondersteuning of zorg voorkomen of uitgesteld worden.

Daar waar iemand niet beschikt over een eigen netwerk is de overheid er als vangnet, als een schild voor de kwetsbare. De gemeente kan daarnaast faciliteren en aanjagen. De overheid bewaakt dat alle inwoners een basisrecht op ondersteuning en zorg hebben en is verantwoordelijk voor de betaalbaarheid, toegankelijkheid en de kwaliteit daarvan. Want goede ondersteuning en zorg is waardevol, zowel voor het individu, als voor de gehele samenleving.

Tegelijk baart de medicalisering van de samenleving de ChristenUnie zorgen. Het viel de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) in 2017 al op dat verschijnselen die te maken hebben met een bepaalde levensfase haast automatisch worden geduid als een individueel medisch probleem, en dat de oplossing vervolgens bij een zorgprofessional wordt gezocht. In onze samenleving zijn we op zoek naar het beste, en falen mag niet meer. Dat maakt de vraag naar zorg bijna oneindig. We moeten echter accepteren dat wie een beetje 'afwijkt' er gewoon mag zijn, en goed genoeg is. Niet elk smetje hoeft weggepoetst te worden. De bandbreedte van wat we als 'normaal' beschouwen mag toenemen. Anders gezegd, we willen minder medicaliseren en meer normaliseren.

Een veerkrachtige samenleving

Relaties

Een veerkrachtige samenleving is in onze ogen heel belangrijk. Opgroeien in een stabiel en liefdevol gezin geeft kinderen een stevige basis voor het leven. Naast het gezin zijn de andere verbanden waarin kinderen opgroeien, zoals de buurt, school, kerk en sportvereniging vormend voor de rest van hun leven. Als het om het gezin gaat zien we in de praktijk dat relaties onder druk kunnen staan.

Gescheiden ouders

En dat blijft niet zonder gevolgen: in ons land maken circa zesentachtigduizend minderjarigen per jaar een (echt)scheiding van hun ouders mee, met al het verdriet en de problemen die daarbij kunnen ontstaan. Vergeleken met kinderen uit ongebroken gezinnen hebben kinderen die een scheiding meemaken tweemaal zoveel problemen. Ook hebben eenoudergezinnen een grotere kans op armoede. Daarom wil de ChristenUnie laagdrempelige en nabije hulp bij relatie- en scheidingsproblematiek vanuit alle WIJ-teams. Zo kan er laagdrempelig en dichtbij huis zorg en hulp geboden worden aan een ieder die daar naar op zoek is.

Wanneer kinderen met problemen kampen moeten we niet alleen inzetten op het probleem bij het kind zelf, maar ook oog hebben voor mogelijke achterliggende oorzaken, bijvoorbeeld in de thuissituatie. Ook vinden we het belangrijk dat er aandacht is voor de hele mens: zorg moet ook gericht zijn op de sociale omgeving van het kind.

Jeugdzorg

Opgroeien doe je bij voorkeur thuis, want de liefde en zorg van eigen ouders gunnen we ieder kind. Bij haperingen in het opvoeden en opgroeien is het van belang dat zorg en ondersteuning zo nabij mogelijk wordt aangeboden. Met de juiste ondersteuning op het juiste moment kan zwaardere zorg worden voorkomen.

Eenvoudige jeugdhulp

De komst van SAMEN., het nieuwe onderdeel binnen WIJ Groningen dat zich richt op lichte hulp en ondersteuning voor ouders en kinderen, past daarin. Er zijn ook situaties waarin kinderen en jongeren zware psychische nood kennen. Daar zijn intensieve hulpverleningstrajecten nodig en willen we kunnen rekenen op goede jeugdzorg die spoedig beschikbaar is zonder wachtlijsten.

Hulp en ondersteuning voor wie dat echt nodig heeft

Goede hulp en ondersteuning voor wie dat nodig heeft is belangrijk. Het maakt dat mensen kunnen blijven deelnemen aan de maatschappij. Dankzij huishoudelijke hulp kun je blijven wonen in je eigen, schone huis. Dankzij hulp met vervoer kun je elke week naar het koor. Dagbesteding geeft invulling en ritme aan je leven. Daarbij willen we uitgaan van wat nodig is voor de persoon in kwestie en maatwerk mogelijk maken

waarbij inwoners zelf meedenken met de oplossing. Via onafhankelijke cliëntondersteuning kan hulp geboden worden bij het aanvragen van ondersteuning.

We willen dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Als de schouders sterk genoeg zijn kan er gekeken worden wat iemand zelf kan door middel van het aanbieden van een gratis 'reablement'-training. Dat heeft als positief neveneffect dat iemand fitter wordt en zich gezonder voelt. Wie het niet zelf kan, krijgt de zorg en ondersteuning die nodig is.

**Hulp voor
zelfstandigheid**

Huiselijk geweld & kindermishandeling

Kinderen hebben het recht om veilig te leven en om beschermd te worden tegen mishandeling, want de gevolgen hiervan zijn groot. Maar niet alleen kinderen, ook ouderen en (ex-)partners zijn dagelijks slachtoffer. Jaarlijks zijn zo'n 119.000 kinderen slachtoffer van mishandeling (gemiddeld 1 kind per klas) en 200.000 volwassenen slachtoffer van ernstig huiselijk geweld; de meest omvangrijke vorm van geweld in Nederland.

Vrouwen zijn ruim vijf keer vaker dan mannen slachtoffer van structureel geweld door een partner of ex-partner. Om dat te keren, wil de ChristenUnie laagdrempelige plekken om geweld te melden, bescherming voor slachtoffers, gezinsgerichte ondersteuning en voldoende passende, bereikbare opvangplaatsen voor slachtoffers van huiselijk geweld. Ook willen we dat politie en WIJ-teams investeren in kennis en samenwerking.

Studenten & Jongeren

We zijn blij met alle reuring en energie die een grote studentenstad met zich meebrengt. Studenten beleven hier vaak de tijd van hun leven en hun tijd in Groningen is vaak een cruciale tijd in hun persoonlijke ontwikkeling op weg naar volwassenheid. Tegelijkertijd weten we dat er onder studenten veel eenzaamheid bestaat. Ook in Groningen worden jonge mensen, in de bloei van hun leven, door sociale en emotionele druk getroffen door een burn-out of depressie. De coronamaatregelen van de afgelopen periode hebben dit verergerd.

**Psychische
klachten bij
studenten**

Groningen kent verschillende initiatieven die zich bezighouden met dit onderwerp. Eén daarvan is All Ears Groningen, waar studenten laagdrempelig naartoe kunnen als ze worstelen met problemen, of vragen hebben. Waar mogelijk en nodig wil de ChristenUnie dit soort initiatieven en campagnes ondersteunen.

De maatschappelijke diensttijd gaan we verder verankeren in de Groningse samenleving. Het moet de gewoonte worden dat een jongere zich voor een korte tijd in dienst stelt van de samenleving. We willen daarbij samen optrekken met andere instellingen en kijken ook naar subsidiemogelijkheden van het Rijk.

**Maatschappelijke
diensttijd**

Prostitutie, mensenhandel & seksuele intimidatie

Mensenhandel

Er wordt vaak een vals beeld geschetst van prostitutie, waarin wordt gesproken over vrouwen die uit vrije wil hun diensten leveren. Een beeld dat, tegen alle signalen in, nog steeds in stand wordt gehouden. De legalisatie van de prostitutie in Nederland heeft geleid tot een grote groep slachtoffers van mensenhandel die gevangen zit in een legaal en failliet systeem. We zien steeds opnieuw vrouwen - veelal afkomstig uit straatarme landen - die uit pure armoede in de seksindustrie verzeild zijn geraakt.

Ongelijkheid

Prostitutie is daarnaast ongelijkwaardig. Er is meestal machtsongelijkheid, economische ongelijkheid en genderongelijkheid. Daarom is de ChristenUnie tegen prostitutie. Het onrecht dat deze kwetsbare mensen wordt aangedaan, willen we bestrijden. We zijn blij dat de tippelzone in de afgelopen raadsperiode is gesloten, en zijn dankbaar voor het ontstaan van het Overweeghuis en de huiskamer in de Nieuwstad. Het Overweeghuis is een initiatief van inwoners van Groningen waarbij een plek geboden wordt aan vrouwen die overwegen uit de prostitutie te stappen. Het is een waardevol initiatief dat de gemeente dient te blijven ondersteunen. Daarnaast moeten we vrouwen en mannen de mogelijkheid bieden om uit de prostitutie te stappen en ondersteunen om een nieuw leven op te bouwen.

Overweeghuis

Straatintimidatie

In de samenleving is er steeds meer aandacht voor seksuele intimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Recent onderzoek wijst uit dat in Nederland één op de negen studentes wordt verkracht tijdens haar studententijd. Ook krijgen vrouwen op straat de meest intimiderende teksten naar hun hoofd geslingerd. Een goed en helaas noodzakelijk initiatief is Catcalls of Grunn, waarbij deze teksten met krijt op de desbetreffende plek worden gemarkeerd, om daarmee bewustwording te creëren. Seksuele intimidatie en grensoverschrijdend gedrag op straat en tijdens het uitgaan accepteren we niet en moet aan de kaak gesteld blijven worden. De ChristenUnie wil initiatieven die dit thema onder de aandacht brengen ondersteunen, bijvoorbeeld op middelbare scholen en bij studentenverenigingen.

Waardig ouder worden

Eenzame ouderen

De ChristenUnie wil dat mensen waardig ouder kunnen worden. Wat ons betreft hoef je je leven niet als "voltooid" te zien als je geen economische bijdrage meer levert, of als je geen kinderen meer groot te brengen hebt. We vinden het verdrietig dat bij oude mensen gevoelens van overbodigheid en eenzaamheid leven. We willen ons inzetten om mensen op een waardige manier ouder te laten worden. De ChristenUnie gelooft in de kracht van samen. Samen staan we sterker.

Eenzame studenten

Een voorbeeld is dat je de eenzaamheid van ouderen én de eenzaamheid van studenten kunt verminderen als je ze samen kunt laten wonen. Onze

hofjes lenen zich hier perfect voor. We hebben prachtige organisaties in ons midden die mensen bij elkaar brengen, zoals Stichting Present, WIJS (Wijkinzet door Jongeren en Studenten) en stichting Humanitas met het project 'Eensamen'. De gemeente heeft de taak om deze activiteiten te stimuleren en zo nodig vrijwilligers daarvoor te faciliteren.

Vrijwilligers & mantelzorg

Sterke en zorgzame gemeenschappen komen niet vanzelf tot stand. Ze draaien op de inzet van mensen: ouders, familieleden, vrijwilligers, mantelzorgers, buurtwerkers. Voor elkaar zorgen is een voorrecht. De ChristenUnie ziet de impact op onze samenleving van mensen die zich inzetten voor een ander en kiest voor een overheid die de veerkracht van mensen en hun netwerken erkent en versterkt. De overheid biedt waar nodig advies en begeleiding en springt alleen in waar het niet vanzelf goed gaat, waarbij er extra aandacht moet zijn voor jonge mantelzorgers.

De overheid heeft een beperkte maar dienstbare rol om goede randvoorwaarden te scheppen, ruimte te geven aan burgerinitiatieven en hinderlijke regels op te ruimen. Vanuit deze visie zet de ChristenUnie zich ervoor in dat veerkrachtige gezinnen, buurten, ouderen, mantelzorgers en vrijwilligers, met oog voor elkaar, zich kunnen ontwikkelen.

Beschermd wonen & maatschappelijke opvang

Als samenleving moeten we ruimte bieden aan mensen die minder makkelijk functioneren of een tweede kans verdienen. Ex-gedetineerden, ex-verslaafden en personen met problematisch gedrag dienen een plek te krijgen in onze gemeente. We zien in de samenleving een vermaatschappelijking van ondersteuning en zorg voor kwetsbare mensen, wat betekent dat kwetsbare mensen meer in de buurt en wijk komen te wonen.

Daar staat tegenover dat de gemeente oog moet hebben voor omwonenden, die zich soms begrijpelijk zorgen maken over wat dit voor hun leefomgeving betekent. De gemeente moet ervoor zorgen dat omwonenden goede onafhankelijke begeleiding krijgen. De komst van Skaeve Huse in de buurt van Meerstad en de huisvesting van ex-verslaafden aan de Barkmolenstraat laat zien dat ook veel aandacht uit moet gaan naar goede ondersteuning van omwonenden.

Skaeve Huse

Tijdens de coronacrisis deed het Schimmelpenninck Huys haar deuren open voor dak- en thuislozen. Dak- en thuislozen hadden er hun eigen kamer, konden er ook overdag zijn en kwamen zo meer tot rust dan voorheen in de reguliere nachtopvang. Door de rust die ze ervoeren, ook in hun hoofd, konden ze beter nadenken over hun toekomst. Deze ervaring willen we gebruiken om met een vernieuwende blik te kijken naar de maatschappelijke opvang. Ook voor economisch daklozen willen we creatieve oplossingen initiëren en ondersteunen, zoals 'Onder de Pannen'. Een initiatief waarbij iemand die een kamer overheeft deze aan

Daklozenopvang

een ander kan verhuren die dringend woonruimte zoekt. Het betekent onderhuur zonder dat diegene wordt gekort op zijn uitkering of toeslagen.

Veranderingen in ondersteuning en zorg

Decentralisatie

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor jeugdzorg, werk en inkomen, en zorg aan langdurig zieken en ouderen. Deze decentralisaties zijn bedoeld om zorg en ondersteuning dichterbij inwoners te organiseren. Maar met deze decentralisaties is er ook minder geld beschikbaar gekomen voor deze taken. Als gemeente leggen we miljoenen aan eigen geld bij om de tekorten te dekken. Het blijft nodig dat het Rijk voldoende middelen beschikbaar stelt voor de taken die gemeenten moeten uitvoeren, waarbij de gemeente ook de taak heeft om grip te houden op de zorg die geleverd wordt aan onze inwoners, zodat onnodige zorg wordt voorkomen en er meer financiële ruimte overblijft voor inwoners die de hulp echt nodig hebben.

De ChristenUnie vertrouwt op de kracht van onderlinge betrokkenheid in de samenleving en versterkt daarom initiatieven uit die samenleving zelf. Tegelijk is de gemeente er om een vangnet en een schild te zijn voor diegenen die kwetsbaar zijn en het zelf niet redden. De ChristenUnie gaat voor toegankelijke, betaalbare en zinvolle zorg van hoge kwaliteit, gebaseerd op solidariteit met elkaar en met volgende generaties.

Hier gaan wij voor

Stabiele gezinnen

- Laagdrempelige en nabije hulp bij relatie- en scheidingsproblematiek vanuit de WIJ-teams.
- Laagdrempelige initiatieven die bijdragen aan bloeiende gezinnen, zoals Kind aan Huis¹ van Humanitas, waar nodig ondersteunen.

Studenten & jongeren

- De maatschappelijke diensttijd verder verankeren in de Groningse samenleving.

Prostitutie

- Meer inzet op outreachende teams en goede verbinding tussen hulpverlening en veiligheid (politie).
- Slapen op de kamers verbieden. Wij vinden het ongezond dat prostituees hun werkplek combineren met hun 'thuis'. Een eigen woonplek vergroot de zelfredzaamheid en vermindert de afhankelijkheid van pandeigenaren.
- Voor een gezonde seksuele ontwikkeling van jongeren en gelijkwaardigheid voor de prostituee vindt de ChristenUnie ook voor de prostituant een minimumleeftijd van 21 jaar wenselijk.
- Ondersteunen van initiatieven die seksuele intimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag aan de kaak stellen.

Waardig ouder worden

- Ondersteuning van lokale (vrijwilligers) organisaties die eenzaamheid onderouderen tegengaan.
- Meer ruimte voor gezamenlijke wooninitiatieven zoals hofjes of de dorpscoöperatie in Ten Boer.
- Stimuleren van initiatieven waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten, zoals dorpshuizen, buurthuizen en andere plekken in de buurt.

Vrijwilligers & mantelzorg

- Mantelzorgers moeten voldoende ondersteund worden; het Steunpunt Mantelzorg speelt een belangrijke rol.
- We stimuleren vrijwilligerswerk op zoveel mogelijk plekken. Vraag en aanbod van vrijwilligers komen bij elkaar via Link050.

Beschermd wonen & maatschappelijke opvang

- Opvang voor dak- en thuislozen dusdanig organiseren dat er rust en ruimte is om na te denken over de toekomst.
- Initiatieven als Onder de Pannen stimuleren en lokale regelgeving aanpassen indien nodig.
- Ruimte bieden aan bijzondere woonvormen, waarbij omwonenden voldoende ondersteund moeten worden in het participatietraject.

¹ Bij Kind aan Huis stelt een gastgezin huis en hart open voor een kind of jongere. Het kind komt een [mid]dag of weekend bij het gastgezin, krijgt positieve aandacht en doet mee met de alledaagse dingen. De ouder van het kind heeft even tijd voor zichzelf.

Oog voor
onderwijs

Vrijheid van onderwijs

Bijzonder onderwijs

De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. En alle onderwijs is bijzonder. Dit houdt in dat ouders, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen en dat de gemeente de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteert. Hierbij moeten scholen uiteraard voldoen aan de wettelijke waarborgen rond kwaliteit, veiligheid en burgerschap.

Onderwijs-segregatie

Tegelijk ziet de ChristenUnie ook dat onderwijssegregatie in onze gemeente toeneemt. Daarbij is het mooi om te zien dat juist de typen bijzondere scholen waarvan er het meest zijn, protestants-christelijk en rooms-katholiek, niet meer bijdragen aan segregatie dan openbare scholen, maar vaak juist minder. We hebben echter wel aandacht voor onderwijssegregatie, waarbij er niet alleen naar het onderwijs zelf gekeken moet worden, maar bijvoorbeeld ook naar de samenstelling van wijken. Segregatie in het onderwijs begint namelijk bij de samenstelling van de wijk waarin de school staat.

Gelijke kansen

Onderwijs-achterstanden

Ieder kind is anders, gemiddelde kinderen bestaan niet. Of je nu goed bent in taal en rekenen of juist met je handen, en of je nu veel of weinig beperkingen hebt, het onderwijs moet iedereen gelijke kansen bieden. Groningen zet onder andere in op vroeg- en voorschoolse educatie om achterstanden zoveel mogelijk te voorkomen. Tegelijk vindt de ChristenUnie dat dit wel een keuze van ouders zelf moet blijven. De coronacrisis heeft de kansgelijkheid verder onder druk gezet. Kinderen met achterstanden of kinderen uit kansarme milieus krijgen extra aandacht en ondersteuning om hen verder te helpen.

Kleine scholen

De ChristenUnie staat voor de 'kleine scholen' in onze gemeente. Scholen zijn voor de leefbaarheid van wijken en dorpen van groot belang. Bovendien behoren kinderen zo dicht mogelijk bij huis basisonderwijs te ontvangen.

Huisvesting

Huisvesting basisonderwijs

Goed onderwijs begint met professionele en bevlogen docenten die begaan zijn met hun leerlingen. Daarnaast helpt goede en gezonde huisvesting mee bij het creëren van een prettig onderwijsklimaat. De coronapandemie heeft ertoe geleid dat goede ventilatie nog belangrijker is geworden. Hier moet zeker aandacht voor zijn als het gaat om een prettig onderwijsklimaat. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om de ambities met betrekking tot onderwijshuisvesting, verwoord in het Integraal Huisvestingplan (IHP), waar te kunnen maken.

Samenwerking

Of het nu gaat om techniek, de zorg, horeca, transport & logistiek of de bouw, deze sectoren hebben gemeen dat ze onmisbaar zijn voor een vitale economie, en dat het vinden van voldoende en bekwaam personeel een lastige opgave is. Wij vinden het belangrijk dat onderwijs, overheid en de arbeidsmarkt elkaar goed weten te vinden en goed samenwerken om de bestaande problemen het hoofd te bieden en toekomstige uitdagingen voor te kunnen zijn. De gemeente Groningen kan daarin een faciliterende en aanjagende rol innemen.

We zijn trots op onze universiteit, hogeschool en MBO-instellingen, en de kwaliteit van het onderwijs dat daar wordt geboden voor de vele studenten uit binnen- en buitenland. Door Het Akkoord van Groningen² wordt er goed samengewerkt tussen onderwijs en overheid. We willen samen optrekken en daarmee stad en regio als internationaal kennisknooppunt en centrum van innovatie verder uitbreiden en versterken

**Akkoord van
Groningen**

² Het Akkoord van Groningen is het strategische samenwerkingsverband van de Rijksuniversiteit Groningen, de Hanzehogeschool Groningen, het Universitair Medisch Centrum Groningen, de provincie Groningen, Noorderpoort, het Alfa-college en de gemeente Groningen.

Voor het onderwijs in Groningen streeft de ChristenUnie naar **gelijke kansen voor kinderen**, goede onderwijshuisvesting, en logische verbindingen tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Hier gaan wij voor

Gelijke kansen

- Het aanmelden van kinderen voor het basisonderwijs centraliseren middels één aanmeldformulier zodra een kind drie jaar wordt, waarmee we kinderen evenveel kans bieden om zich aan te melden op een school van hun voorkeur, waarbij keuzevrijheid geborgd is.

Onderwijshuisvesting

- Voldoende geld voor het Integraal Huisvestingsplan, zodat we kunnen blijven inzetten op kwaliteitsverbetering van onze schoolgebouwen

Maatschappelijke vorming

- Onderwijsinstellingen betrekken bij het vormgeven van de maatschappelijke diensttijd (zie ook hoofdstuk Zorg).

Onderwijs & bedrijfsleven

- Faciliteren en aanjagen van goede samenwerking tussen onderwijs, overheid en arbeidsmarkt.

A stylized graphic of an eye, rendered in a light blue color, centered on the page. Inside the eye's iris area is a white plus sign (+).

**Oog voor
wonen**

Wonen is een basisbehoefte en een grondrecht

De gemeente moet haar uiterste best doen om dit recht te waarborgen. Iedereen heeft recht op een passend huis. Te veel mensen in Groningen ontbreekt het hier nog aan. Hier moet meer aandacht voor komen, met name voor kwetsbare doelgroepen. Daarbij denken we ook aan de inwoners die te maken hebben met de gevolgen van gaswinning in onze regio. Ook zij moeten een goed en veilig huis hebben.

Maar met een huis voor iedereen zijn wij er nog niet: mensen hebben ook behoefte aan een thuis. Een plek waar mensen niet langs elkaar heen leven, maar samen kleur geven aan hun buurt. Dit doen we door initiatieven vanuit de buurt zelf te stimuleren. Daarom maken wij ons sterk voor een leefomgeving die bijdraagt aan ontmoeting en sociale cohesie. Wij zetten ons in voor diverse wijken en dorpen waar mensen naar elkaar omkijken. Waar mensen zich

verbonden voelen met hun wijk of dorp en eigenaarschap voelen voor hun eigen leefomgeving. Daarom zetten wij ons in voor aantrekkelijke dorpen en wijken met veel groen, en plekken waar mensen elkaar ook echt tegenkomen. Hoe dat eruit ziet kan per plek verschillen.

Onze gemeente kent verschillende gezichten: van bruisende binnenstad tot dorpen met een eigen karakter. Daar zal het woon- en omgevingsbeleid van de gemeente recht aan moeten doen. Voor wat betreft het samenleven kunnen wijkcentra en dorpshuizen een belangrijke rol vervullen in de verbinding van mensen. Daarbij willen wij verantwoord omgaan met de schepping, dat betekent: zo min mogelijk inbreuk doen op de natuur als we bouwen en zo veel mogelijk duurzaam en klimaatadaptief bouwen.

Woningnood

Er zijn te weinig woningen, met name voor starters, gezinnen en studenten. Daarom moeten er veel woningen bijgebouwd worden. Maar niet alleen aantallen zijn belangrijk. We vinden het ook van belang dat er in een wijk een divers woningaanbod is. Hierin streven we naar 30% sociale huurwoningen. Woningcorporaties hebben een belangrijke kerntaak: het aanbieden van betaalbare huurwoningen aan mensen met lage inkomens. We zien graag dat corporaties de mogelijkheid hebben om te investeren in leefbaarheid en maatschappelijk vastgoed.

Sociale huur

Woningen voor studenten

Studentenwoningen zijn schaars. Dit maakt het lastig voor studenten om een betaalbare woning te vinden. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente meer de regie neemt, bijvoorbeeld door een duidelijk overzicht te maken van woningen die beschikbaar zijn. Dit kan onder andere door een gratis en duidelijk huurplatform. De afgelopen jaren zijn er stappen gezet in het beschermen van huurders tegen huisjesmelkers, onder andere door de verhuurdersvergunning in te voeren. Daar blijven we voorstander van.

Malafide verhuurders

Internationals

Internationale studenten zijn kwetsbaar aangezien ze geen goed zicht hebben op de huizenmarkt vanuit hun thuisland. Het is daarom van belang dat er duidelijke informatieverstrekking is voor internationals zodat zij niet te veel betalen voor een (te) kleine woonruimte. Een campus op Zernike kan meehelpen in het oplossen van het tekort aan betaalbare studentenwoningen en kan de druk op onze wijken verlichten. We pleiten daarom voor een zo snel mogelijke realisatie van deze campus. Voor verdere informatie over de overlast in wijken verwijzen we naar het hoofdstuk veiligheid.

Campus-Zernike

Bijzondere woonvormen

Ouderen

Bij een divers woningaanbod hoort ook passende huisvesting voor ouderen, zodat wanneer mensen op leeftijd raken, zij kunnen blijven wonen in de wijk of het dorp waar ze bekend zijn. Dit zorgt voor doorstroom op de woningmarkt en maakt weer woningen vrij voor starters en gezinnen.

Wonen met een beperking

Het is belangrijk dat er voldoende passende woningen zijn voor mensen met een beperking. (Pre-)mantelzorgwoningen of gemengde woonvormen kunnen hierin bijdragen. De gemeente dient voldoende ruimte te bieden voor de realisatie van dit type woningen en waar nodig dit te stimuleren.

Gemengde woonvormen

We zijn enthousiast over gemengde woonvormen, waarbinnen men naar elkaar kan omzien en elkaar kan helpen. Deze concepten zorgen voor meer verbinding en kunnen kloven tussen generaties doorbreken.

Meergeneratiewoningen zorgen dat ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen.

Dak- & thuislozen

In een welvarend land als Nederland hoort niemand dak- of thuisloos te zijn. De realiteit is echter anders. Mensen, jong en oud, raken om verscheidene redenen dak- of thuisloos. Goede opvang voor verschillende doelgroepen is noodzakelijk om mensen weer perspectief te kunnen bieden.

Daklozenopvang

Tijdens de coronacrisis boden verschillende hotels in Groningen, zoals het Schimmelpenninckhuys, kamers aan voor dak- en thuislozen. In plaats van de gebruikelijke slaapzalen had iedereen hier een eigen kamer. Dit leidde tot meer rust bij de daklozen en gaf meer ruimte om na te denken over een hoopvollere toekomst. De ChristenUnie wil deze ervaringen gebruiken om van de daklozenopvang nog meer een plek te maken waar nieuw perspectief gevonden kan worden.

Een doelgroep die om specifieke aandacht vraagt is de groep dakloze jongeren. De tekorten op de woningmarkt, te dure woningen, extreme schulden, druk die jongeren ervaren, de overgang van jeugdzorg naar 18+zorg, zijn oorzaken die maken dat jongeren op straat terecht komen. We willen deze problemen bij de kern aanpakken en zorgen dat jongeren ook na hun 18e niet uit beeld raken en op straat terecht komen.

Dakloze jongeren

De groep economisch daklozen, mensen die dakloos zijn geraakt door financiële problemen, moet een plek hebben waar ze laagdrempelig terecht kunnen zodat ze niet verder in problemen verzeild raken, maar hun leven weer kunnen oppakken. Daar zijn ook maatschappelijke initiatieven voor opgezet. 'Onder de Pannen' is zo'n initiatief waarbij mensen die een slaapkamer over hebben, deze legaal kunnen verhuren aan een stadsgenoot die dringend op zoek is naar woonruimte, waarbij de verhuurder niet gekort wordt op uitkering of toeslagen.

Economisch daklozen

Leefomgeving

De ChristenUnie pleit voor een nette, groene leefomgeving die uitdaagt tot bewegen. Er moet voldoende plek zijn om te spelen en te recreëren. Veel groen heeft een positieve uitwerking op de mentale gezondheid van mensen, maar is ook van belang voor het vergroten van de biodiversiteit. Ook in stedelijke gebieden is het mogelijk om ruimte te bieden aan dieren door middel van bijvoorbeeld nestkastjes en insectenhôtels.

Biodiversiteit

We willen de groene zones tussen de stad en de dorpen behouden. Deze zones hebben grote meerwaarde voor de gemeente als geheel. De ecologische zones zijn van groot belang voor de biodiversiteit en dienen beschermd en versterkt te worden. We hebben nog meer prachtige natuurgebieden in onze gemeente, bijvoorbeeld de Hunzezone. Dit gebied wordt zo veel als mogelijk in ere hersteld waardoor er meer ruimte komt voor de natuur.

Groene zones

Ook de zandwegen in Haren en Onnen zijn een prachtig voorbeeld van leefomgeving die gekoesterd en intact gehouden moet worden. De cultuurhistorische waarde van deze zandwegen is groot en het is daarom ook essentieel dat er met veel zorg en expertise omgegaan wordt met deze zandwegen. De aanpak van deze zandwegen kan inclusiever door niet enkel aandacht te hebben voor de mobiliteitswaarde van de wegen maar door samenhang te zien in het onderhoud, de toegankelijkheid en de cultuurhistorische en ecologische waarde.

Binnenstad

Klimaatadaptatie

De binnenstad is een prachtige plek binnen onze gemeente die fungeert als huiskamer voor Stad en Ommeland. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er geïnvesteerd wordt in de binnenstad zodat deze aantrekkelijk blijft en er ingezet kan worden op klimaatadaptatie en vergroening van de binnenstad. In de wijken en dorpen wordt ook geïnvesteerd in de openbare ruimte zodat deze uitdaagt tot ontmoeting en bewegen en groen en klimaatadaptief wordt. De wijkvernieuwing is een mooi voorbeeld van aanpak van de openbare ruimte en verduurzaming van woningen die zorgt voor een nieuwe impuls onder de inwoners.

Groenbeheer

Belangrijk hierbij is dat er ook aandacht is voor het beheer na de realisatie van groen in de openbare ruimte. Bij het beheer van de openbare ruimte worden inwoners betrokken, bijvoorbeeld door middel van het burgerschouwpanel. De ChristenUnie vindt dat beheer slim moet worden uitgevoerd: differentiatie in de wijze van onderhoud.

Dorpen

Het karakter van de dorpen in onze gemeente moet gekoesterd worden. De dorpen hebben allemaal hun eigen geschiedenis en manier van leven die we waarderen en die intact moeten blijven zonder dat de belangrijke eigenschappen verloren gaan onder het geweld van de stad. Veel dorpshuizen hebben een gecombineerde functie en zijn erg van belang voor de leefbaarheid in het dorp. De stad kan leren van de sociale cohesie in dorpen, het omzien naar elkaar, de dorpshuizen en de dorpsbelangenverenigingen.

Duurzaamheid

Klimaatadaptief bouwen

We willen onze natuur niet volbouwen. Daarom bouwen we zo veel mogelijk binnen de stad. Bij het bouwen van nieuwe woningen moet er aandacht zijn voor klimaatadaptief bouwen. We moeten ons voorbereiden op een veranderend klimaat. We hebben plekken nodig waar mensen verkoeling kunnen vinden, zoals parken en bossen. Ook moeten we rekening houden met meer extreme buien. Hier moet op ingespeeld worden. De gemeente moet zorgen voor duidelijke voorwaarden voor projectontwikkelaars.

Woningcorporaties hebben een belangrijke kerntaak: het aanbieden van betaalbare huurwoningen aan mensen met lage inkomens. We zien graag dat corporaties de mogelijkheid hebben om te investeren in leefbaarheid en maatschappelijk vastgoed. In de prestatieafspraken pleiten wij hiervoor. Verduurzaming van de woningen moet hoog op de agenda staan van corporaties; we willen '0 op de meter'-woningen.

**Nul-op-de-meter-
woningen**

Verduurzaming begint bij een goede isolatie. Verduurzaming van woningen is een belangrijk onderdeel van het CO₂-neutraal maken van de gemeente. Het is daarom belangrijk dat het manifest Nationaal Isolatieprogramma ook lokaal invulling krijgt en er steeds wordt gekeken naar mogelijkheden om verduurzaming te stimuleren. Immers, als we minder energie verbruiken, hoeven we ook minder op te wekken.

**Nationaal
Isolatieprogramma**

Gaswinning

Het versterken van woningen en afhandeling van schade als gevolg van de gaswinning in Groningen is ook in de afgelopen jaren nog een groot vraagstuk gebleken. Ons uitgangspunt is dat schade adequaat moet worden afgehandeld en huizen moeten worden versterkt volgens afspraak.

Mijnbouwschade

De versterking blijft nog steeds achter op de planning. In de gesprekken die we voeren geven mensen aan voor alles te moeten knokken. We vinden dat dit anders moet en dat mensen in het proces goed moeten worden ondersteund. Er moet oog zijn voor de onzekere situatie waar bewoners in verkeren vanwege lange procedures en steeds veranderende regelgeving. Mensen lijden onder de situatie. Steeds meer mensen kampen met gezondheidsproblemen en psychische klachten. Dit is voor de ChristenUnie een nadrukkelijk aandachtspunt.

**Gezondheids-
problemen**

Het recente bestuursakkoord van 1,5 miljard euro kan niet alle leed wegnemen maar geeft goede hoop op nieuw perspectief. Het Nationaal Programma Groningen kan daaraan bijdragen, ook omdat we dit programma samen mét de inwoners doen. We vragen Groningers wat zij belangrijk vinden om gelukkig te kunnen leven, wonen en werken. En zo kunnen inwoners zelf met ideeën en plannen komen om te bouwen aan de toekomst van Groningen; hun stad of wijk.

Wij staan voor betaalbare en passende woningen,
die staan in **groene** wijken en dorpen waar mensen elkaar
kennen en naar elkaar omzien. Hierbij hebben wij speciaal
aandacht voor mensen die op de woningmarkt achtergesteld
zijn en voor mensen die te maken hebben met de gevolgen
van gaswinning. Daarnaast koesteren en versterken we onze
groene gebieden.

Hier gaan wij voor

- Ondersteuning bieden aan inwoners die in het proces van schade en versterking zitten, bijvoorbeeld door inzet van stut en steun.
- We moeten blijven bouwen, we willen minstens 30% sociale huurwoningen in nieuwbouwlocaties.
- Ook moet er binnen nieuwbouwplannen ruimte zijn voor starterswoningen en gezinswoningen die betaalbaar zijn voor de middenklasse.
- In nieuwe bestemmingsplannen moet ruimte zijn voor gemengde woonvormen, met name voor meergeneratiewoningen. We willen dat dergelijke wooninitiatieven kunnen rekenen op laagdrempelige ambtelijke ondersteuning.
- Duidelijke voorwaarden voor afspraken met projectontwikkelaars op het gebied van klimaatadaptief bouwen. We zijn voorstander van een systeem zoals in Den Haag waar projectontwikkelaars een bepaald aantal 'klimaatadaptatie' punten moeten behalen als ze met een bouwplan komen.
- Er moet een toegankelijk aanspreekpunt zijn binnen gebiedsteams voor inwoners om hun wensen over de openbare ruimte in hun wijk door te geven c.q. initiatieven te realiseren.
- Waar mogelijk versnelling realiseren in woningbouw op ontwikkellocaties, zoals bijvoorbeeld Suikerzijde en Stadshavens
- De ChristenUnie is voor een woonplicht zodat huizen niet opgekocht worden door huisjesmelkers of toeristische uitbaters (verbod op 'buy-to-let').
- Verhuurders die het te bont maken, komen op een zwarte lijst waarbij vergunningen worden ingetrokken.
- Goede afspraken maken met de universiteit en hogescholen over huisvesting van (internationale) studenten.
- Langdurige overlast van studentenhuizen streng aanpakken middels de verordening na het verzamelen van klachten via het Meldpunt Huren.
- Het komt nog steeds voor dat mensen in een beschimmelde huurwoning wonen. Wij maken ons sterk voor het recht op een leefbaar en veilig huis.
- De zandwegen in Haren en Onnen dienen beschermd en goed onderhouden te worden. Wij willen dat er een samenhangende aanpak komt die rekening houdt met de historische waarde, de toegankelijkheid en de ecologische waarde.
- Het is voor de leefbaarheid belangrijk dat in de dorpen voldoende woningen zijn voor jongeren en gezinnen. Bij nieuwbouwplannen willen we hier nadrukkelijk rekening mee houden en we willen doorstroming stimuleren

A large, stylized graphic of an eye is centered in the background. The eye is composed of a dark blue iris, a lighter blue sclera, and a dark blue pupil. The text "Oog voor werk" is overlaid on the eye graphic.

Oog voor werk

Werk biedt mensen de kans om zichzelf te ontwikkelen, te wonen in de gemeente waar ze een thuis willen vinden, sociale contacten aan te gaan en mee te doen in de samenleving.

Betaald werk kan armoede en ongelijkheid voorkomen en is een aanjager van geluk en leefbaarheid van onze gemeente. Maar liefst 96% van de beroepsbevolking van Groningen vindt een plek op de arbeidsmarkt. Maar dat geldt niet voor iedereen, Groningers in de bijstand profiteren nog onvoldoende van de economische groei.

*Een **inclusieve arbeidsmarkt** vindt de ChristenUnie belangrijk. Dat betekent dat betaald werk en vrijwilligerswerk beschikbaar is voor iedereen die mee wil doen. Diversiteit in het aanbod van werk moet er voor zorgen dat Groningen aantrekkelijk is voor werkzoekenden die nieuw op de arbeidsmarkt zijn, mensen die een afstand tot regulier werk ervaren en werknemers die hun werk sneller zien veranderen dan ze zelf bij kunnen benen.*

Werk & werkgelegenheid

Basisbaan

We willen dat de bijstandsgerechtigden door middel van een passend werkprogramma worden begeleid. Dat vergroot voor hen de kansen op werk. Daarbij willen we gebruik maken van een sociale infrastructuur, waarin iederz samen met werkgevers een belangrijke rol kan spelen. De basisbaan kan voor bijstandsgerechtigden, voor wie de stap naar betaald werk te groot is, een passende voorziening zijn om mee te doen op de arbeidsmarkt. Daarvoor zijn wel voldoende middelen vanuit het Rijk nodig. Maar de samenleving kan ook niet zonder onbetaald werk. Veel maatschappelijk werk wordt onbetaald verricht en dat verdient waardering. Aan de andere kant draagt ook onbetaald werk bij aan ontwikkeling en ontplooiing.

We waarderen onze ondernemers die bijdragen aan werkgelegenheid en de economie. Het economisch herstelagenda na corona is dan ook belangrijk om de economische gevolgen van corona tegen te gaan. De gevolgen van de coronacrisis zullen ook nog lang merkbaar zijn op de arbeidsmarkt. Door middel van scholing voor kansrijke beroepen en het beter bij elkaar brengen van werkgevers en werkzoekenden verbeteren we de kansen op de arbeidsmarkt voor mensen zonder baan.

Armoede & ondersteuning

Arbeidsdiscriminatie

Maar ook in Groningen is sprake van armoede: 11% van de kinderen in Groningen groeit op in armoede. Dit vraagt aan ons dat we niemand aan zijn of haar lot overlaten. Sociale zekerheid en perspectief vragen om een gemeente waarin inwoners worden ondersteund: de gemeente staat dicht bij haar inwoners en helpt bij het herstellen van een fout, zet zich in voor bijstandsbeleid vanuit vertrouwen en bestrijdt arbeidsdiscriminatie in elke vorm. Daarbij heeft de gemeente een belangrijke taak in de vroegsignalering van schulden en betalingsproblemen.

Schuldproblematiek

Intergenerationele armoede

Overgang van armoede tussen generaties moeten we voorkomen. Kinderen uit gezinnen die langdurig van een laag inkomen moeten rondkomen (5,5%) mogen daarvan niet de dupe worden. Ook onder mensen met betaald werk komt armoede voor. De ChristenUnie wil extra aandacht voor deze groep, omdat zij vaak slecht in beeld zijn.

Economisch perspectief

Akkoord van Groningen

De ChristenUnie zet zich in voor een toekomstbestendige economie waarvan de basis wordt gevormd door de verbinding tussen overheid, onderwijs en ondernemers. Door samen op te trekken kunnen mensen aangehaakt blijven in de veranderende arbeidsmarkt. Een goed voorbeeld hiervan is het Akkoord van Groningen. Sociaal ondernemerschap en maatschappelijk rendement staan centraal in een duurzame economie, omdat economie en maatschappij onlosmakelijk met elkaar verbonden moeten zijn.

Zondagsrust

De zondag als vaste en collectieve rustdag zien wij als waardevol voor de samenleving. De zondag kan gebruikt worden voor kerkgang, familie en ontspanning. De ochtendsluiting van de winkels willen we daarom behouden.

Voor studenten die hier afstuderen moet in Groningen voldoende werk zijn. Dit biedt ook kansen voor de digitaliseringsuitdagingen van het MKB en het opvangen van een vergrijzende beroepsbevolking.

De verbinding tussen jonge en oudere medewerkers is belangrijk om kennis over te dragen op een nieuwe generatie. Op deze manier stimuleren we behoud van werk en kennis in de regio.

Agrarische sector

De agrarische sector is doorlopend in beweging. Uitdagingen waar agrariërs de komende tijd voor staan is het toekomstbestendig maken van de sector. Het gaat daarbij onder andere om kringlooplandbouw, de klimaattransitie en het versterken van het ondernemerschap. Samen met maatschappelijke partners willen we daaraan een bijdrage leveren, zoals het verkorten van de voedselketen. Belangrijk is ook dat de sector bijdraagt aan het beheer van de groene ruimte, dat van belang is voor onze leefomgeving.

Circulaire landbouw Klimaattransitie

De ChristenUnie gaat voor een samenleving die alle inwoners **kansen biedt** zichzelf te ontplooiën en daardoor bijdraagt aan de leefbaarheid.

Hier gaan wij voor

Armoede

- Om geldstress te voorkomen wil de ChristenUnie dat de gemeente voor schulden een gezinsaanpak hanteert. De regisseur vanuit het WIJ-team bewaakt deze integrale gezinsaanpak.
- We behouden het kindpakket en de Stadjerspas om mensen in armoede verlichting te bieden.
- Beter in beeld brengen van werkende armen en hen bereiken met de minimaregelingen.

Werk

- We willen een coach/mentor bieden aan mensen met een arbeidsbeperking of psychische kwetsbaarheid, die kennis heeft van de problemen die ze dagelijks ervaren en die daarbij kunnen ondersteunen. Dit zorgt voor meer begrip van collega's en meer werkplezier bij de werknemer.
- We zetten in op het behouden en waar nodig uitbreiden van de basisbaan.

Verbinding school, voedsel & natuur

- De natuur- en duurzaamheidseducatie vinden we belangrijk om de verbinding tussen school, voedsel en natuur vorm te geven. Elke basisschoolklas krijgt de gelegenheid om een (circulaire) boerderij te bezoeken, een schooltuin aan te leggen of een excursie naar een natuurgebied te maken.

Ondernemen

- We behouden de ochtendsluiting bij koopzondagen.
- We vinden maatschappelijk verantwoord ondernemen belangrijk, de gemeente moet goede voorwaarden scheppen en lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap stimuleren.
- Het is belangrijk dat de lokale overheid startende ondernemers en doorgroeiers op de arbeidsmarkt ondersteunt met goede werkplekken, waar afstemming, kruisbestuiving en ondersteuning kan plaatsvinden.
- Sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; bij alle aanbestedingen is social return een voorwaarde.
- We zetten in op een toekomstbestendige agrarische sector.

**Oog voor
duurzaamheid**

**We zijn, als mensheid, onderdeel van een prachtige wereld.
Een schepping, die we hebben gekregen om in te leven en van
te genieten.**

Het klimaat verandert, ook door ons toedoen. In de (westerse) wereld gebruiken we in hoog tempo grondstoffen en energie om onze hang naar groei en consumptie te stillen. De ChristenUnie vindt dat we de opdracht hebben zuinig op de aarde te zijn. We noemen dat rentmeesterschap. Goed omgaan met de aarde is belangrijk om onze leefwereld door te geven aan de volgende generaties. Als we niets doen, zal de biodiversiteit in Nederland verminderen, het klimaat veranderen en de zeespiegel stijgen.

Dat moeten we tegengaan én er mee om gaan. De ambitie om in 2035 als gemeente CO₂-neutraal te zijn staat daarom onverkort.

Dat vraagt veranderingen. We kunnen niet op dezelfde manier blijven consumeren en grondstoffen gebruiken. In het proces naar een duurzamere samenleving vindt de ChristenUnie het belangrijk dat we iedereen de mogelijkheid bieden om die verandering door te maken. Ambitieuw, haalbaar en betaalbaar.

Besparing

Isolatie

De eerste stap hierin is wat ons betreft het tegengaan van energieverbruik, door isolatie en gebruik van energiezuinige apparaten. De komende jaren gaat de overheid alle huiseigenaren stimuleren om hun huis energiezuiniger te maken, bijvoorbeeld door isolatie. De gemeente maakt hierover ook afspraken met woningcorporaties.

Nationaal isolatieprogramma

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat alle inwoners van de gemeente Groningen kunnen profiteren van een lagere energierekening en een comfortabeler huis, ook als je een huis huurt. De verder stijgende energieprijzen maakt het belang hiervan alleen maar groter. Daarom willen we dat snel werk wordt gemaakt van de maatregelen uit het Nationaal Isolatieprogramma.

Energie

Energieopwekking

De tweede stap is de energie die dan nog nodig is zoveel mogelijk duurzaam op te wekken. Dat is een grote uitdaging, waarmee we nu al moeten beginnen. Elektriciteit kan de komende jaren duurzaam worden opgewekt met zonnepanelen en windmolens. De ChristenUnie heeft een voorkeur voor windmolens op zee en zonnepanelen op daken van huizen en bedrijven. Zo wordt het landschap in de gemeente zo weinig mogelijk aangetast.

Zonneladder Windmolens

Zonneparken

Maar alleen daarmee zijn we er niet. We moeten ook kijken naar locaties voor zonneparken en windmolens in de gemeente. Windmolenparken en zonneparken hebben veel invloed op de leefomgeving. De ChristenUnie ziet energie als een publiek goed. Het is in het algemeen belang dat we energie opwekken en als samenleving nadenken hoe dat het beste kan. Wij vinden het belangrijk dat de overheid lokale initiatieven voor zonne- en windenergie ondersteunt. Bij grotere projecten mag de ontwikkeling niet worden overgelaten worden aan projectontwikkelaars. Zij hebben veel kennis in huis, maar winst mag niet leidend zijn in de energietransitie. Wij zien een rol voor de gemeente. Inwoners moeten betrokken worden, inspraak hebben over de inrichting en als omwonende kunnen meeprofiteren van zonneparken en windmolens.

Waterstof

De toepasbaarheid van nieuwe technieken, zoals bijvoorbeeld waterstof, moeten samen met de kennisinstellingen worden onderzocht.

Omgaan met afval

Afvalscheiding

Als ChristenUnie willen we het percentage hergebruik flink verhogen door in de gemeente meer afval te gaan scheiden. Uit het oogpunt van zorg voor de schepping vinden we het belangrijk dat we meer gaan hergebruiken en minder restafval produceren. Op deze manier gaan we op een verantwoorde manier met onze schepping om. En iedereen moet daaraan zijn steentje bijdragen.

De ChristenUnie wil mensen bewust maken van hun consumptiegedrag en inwoners en bedrijven stimuleren minder weg te gooien en daar waar mogelijk te recyclen. Maar niet van iedereen kan daarin hetzelfde verwacht worden. Zo hebben minima-gezinnen vaak niet de luxe om hun afval te beperken omdat deze producten duur zijn. Ook kunnen ouderen niet altijd zware afvalzakken tillen waardoor ze hun afval vaker wegbrengen.

De ChristenUnie staat daarom voor een afvalstelsel waarin de kosten evenredig worden verdeeld over alle huishoudens. Een concrete mogelijkheid om papierverspilling tegen te gaan is het invoeren van de zogenaamde Ja-Ja sticker.

Minimuminkomens

Circulaire economie

We kunnen niet blijven consumeren en grondstoffen gebruiken. De ChristenUnie zet daarom in op het stimuleren van een circulaire economie. Repaircafés, E-waste Races en streekmarkten zijn goede voorbeelden om circulaire economie te stimuleren.

De ChristenUnie zet zich in voor een samenleving die steeds meer een duurzamere levensstijl aanneemt, waarbij iedereen kan meedoen.

Hier gaan wij voor

Besparing en energie

- Snel werk maken van maatregelen uit het Nationaal Isolatieprogramma, zoals meer tempo, extra ondersteuning van lage inkomens en opleiden van vakmensen.
- Inwoners, en met name omwonenden, moeten worden betrokken bij ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid die van invloed zijn op hun leefomgeving.
- Bij de aanleg van grote zonne- en windparken willen we dat omwonenden meeprofitieren van de opbrengst. Dus naast de lasten ook de lusten. Het liefst door middel van participatie.
- Zonne-energie willen we bij voorkeur op daken. Daarom moet de aanleg van zon op daken worden gestimuleerd en gefaciliteerd.
- Wanneer initiatieven van bewoners komen voor zonne- en windenergie, willen we die ondersteunen waar mogelijk, als deze projecten voldoende draagvlak hebben bij de inwoners.

Circulaire economie

- Stimuleren van initiatieven voor circulaire economie, zoals repaircafés en streekmarkten.
- Invoering van de Ja-Ja sticker, als concrete maatregel om papierverspilling tegen te gaan

**Oog voor
mobiliteit**

We reizen steeds meer in Nederland en dat willen we graag snel en comfortabel. Daardoor ontstaan nieuwe creatieve manieren van vervoer, zoals deelscooters. Elk vervoersmiddel neemt ook ruimte in. De ChristenUnie wil graag meer ruimte maken voor fietsers en wandelaars in Groningen. Fietsen en wandelen is gezond, milieuvriendelijk en snel op korte afstanden.

Voetganger

STOP-principe

Bij de verdeling van de openbare ruimte en het instellen van verkeerslichten moet er gedacht worden aan het STOP-principe: eerst stappen, dan trappen, dan OV en als laatste de personenwagen. Het is belangrijk dat er voldoende ruimte is voor de voetganger. De stoepen moeten toegankelijk zijn voor elke gebruiker, de stoepen moeten daarom breed genoeg zijn en zonder obstakels. Fietsparkeren op de stoepen zorgt voor veel overlast, het is daarom van belang dat er voldoende (ondergrondse) fietsenstallingen gerealiseerd worden.

Fietsparkeren

Fiets

Groningen is een echte fietsstad, ook vanuit de regio maken veel fietsers gebruik van de fietspaden richting de stad. Dit is terug te zien in het straatbeeld. Veel van onze inwoners maken gebruik van de fiets. Het is van belang dat we in blijven zetten op het verbeteren van de kwaliteit van onze fietspaden, het verbeteren van onze doorfietsroutes en het zoveel mogelijk voorrang verlenen aan de fietser. Door zwaardere, snellere en grotere fietsen verandert het straatbeeld op het fietspad. Het is daarom goed dat er meer ruimte komt voor fietsers. Hierin is het belangrijk dat er aandacht komt voor de kwetsbare fietser. Bij drukke fietsstraten moet daarvoor een alternatieve route geboden worden.

Fietsveiligheid

Openbaar vervoer

Openbaar vervoer moet betrouwbaar zijn. Ook dient er een goede balans zijn tussen genoeg op- en uitstaphaltes, en tegelijkertijd een snelle verbinding. Hierdoor laat je bussen minder door de wijken meanderen. Dit kan alleen als er alternatieven zijn voor het laatste stukje naar en van huis, zoals wijktaxi's, of middels vrijwilligers, zodat mensen die slecht ter been zijn ook gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. We zetten ons in voor beter openbaar vervoer in en naar Groningen. We blijven lobbyen voor de Lelylijn, de Nedersaksenlijn en de Wunderline. Ook willen we dat het treinstation Suikerzijde gerealiseerd wordt.

Treinverbindingen

Auto

Er blijft ruimte voor de auto, maar het wordt minder vanzelfsprekend dat de auto voorop staat. Het autoverkeer moet voornamelijk via de ring verdeeld worden. Dit verlaagt de druk binnen wijken en verhoogt de doorstroom. De auto zal door het verlagen van de snelheid binnen de bebouwde kom en lokale knips verleid worden de ringweg te nemen.

Ringweg

De openbare ruimte in wijken staat onder druk door de vele geparkeerde auto's. Auto's van bewoners zijn welkom, maar in wijken waar een grote parkeerdruk is zijn we voor een betaalbare parkeervergunning. Op deze manier kunnen bewoners een plekje op loopafstand vinden en zullen forenzen meer geneigd zijn hun auto op een P+R-terrein te parkeren.

Parkeervergunning

Binnen wijken en dorpen moet bewoners de mogelijkheid geboden worden om parkeerplaatsen die niet gebruikt worden naar eigen wensen in te vullen, bijvoorbeeld als groen- of speelplek.

Deelmobiliteit

We willen meer aandacht voor deelmobiliteit. Veel mensen hebben een (tweede) auto die vaak stil staat. Dit zorgt voor druk op de openbare ruimte. Door ervoor te zorgen dat er meer betaalbare deelauto's beschikbaar zijn, zullen mensen sneller de keuze maken voor de deelauto en geen (extra) auto aanschaffen. De ChristenUnie vindt de deelscooters een mooie toevoeging op het mobiliteitsnet. Wel is het van belang dat er duidelijke afspraken worden gemaakt met de aanbieders over het parkeren van de scooters zodat stoepen toegankelijk blijven.

MaaS:
Mobility as a
Service

Deelfietsen kunnen een extra impuls geven aan de bereikbaarheid binnen onze gemeente en het gebruik van P+R-terreinen. Het aanbod van deelfietsen moet groter en flexibeler worden. Waar mogelijk moet de gemeente vormen van deelmobiliteit, of dat nu gaat om auto's scooters of fietsen, faciliteren.

Park and Ride

Verkeersveiligheid

Omdat er meer plek komt voor de fietser en voetganger zullen wegen vaker gedeeld worden door verschillende voertuigen. Dit kan voor een onveilig gevoel zorgen. Het is daarom van belang dat er ingezet wordt op duidelijke communicatie en bebording op locaties waar verschillende verkeersstromen samenkomen. Op scholen blijven we aandacht geven aan de verkeersveiligheid zodat onze jonge inwoners leren hoe ze veilig deel kunnen nemen aan het verkeer. In de KEI-week moet er richting de nieuwe studenten, die niet gewend zijn aan de fietsgewoonten in Groningen, aandacht zijn voor verkeersveiligheid.

Verkeersles

Introductie
studenten

Onze gemeente moet toegankelijk zijn voor iedereen. We houden rekening met rolstoelgebruikers door het aanleggen (en het behouden) van stoepen die breed genoeg zijn, en toegankelijk zijn voor blinden en slechtzienden. Ook moeten er voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen zijn en blijven. We willen dat het Wmo-vervoer blijft, toegankelijk is en dat er vriendelijke en zoveel mogelijk vaste chauffeurs op rijden.

Ondersteuning bij
reizen

Ringweg

De bereikbaarheid van de stad staat onder druk en daarom wordt er hard gewerkt aan het ongelijkvloers maken van alle ringwegen. De Zuidelijke Ringweg is al een aantal jaren in de uitvoeringsfase en voor de westelijke ring worden plannen ontwikkeld. De ChristenUnie wil dat hierbij rekening wordt gehouden met het openbaar vervoer en de veiligheid van de wegen. We willen duidelijke bebording en communicatie, inclusief toevoeging dat men de navigatie moet negeren. Ervaring leert dat we daar op toe moeten zien.

Ring-Zuid

Een goed **bereikbare, gezonde, groene** gemeente waarin men uitgedaagd wordt om te **bewegen**, dat is waar de ChristenUnie voor staat.

Hier gaan wij voor

Lopen & fietsen

- Obstakelvrije trottoirs voor de voetganger, rolstoel en kinderwagen.
- Tegengaan van overlast van fout geparkeerde fietsen door meer (ondergrondse) fietsenstallingen te realiseren en het gebruik ervan te stimuleren.
- Meer aandacht voor tijdige communicatie en bebording bij omleidingen voor fietsers.
- Extra aandacht voor veilige loop- en fietsroutes rond scholen.

Auto & openbaar vervoer

- Binnen de bebouwde kom zo veel mogelijk 30 km/h-zones en deze desnoods bevorderen door het plaatsen van knips.
- Waarborgen van voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen.
- Treinstation Hoogkerk/Suikerzijde realiseren.
- Wij willen dat er alternatief vervoer komt voor mensen die slecht ter been zijn op plaatsen waar de bus niet meer komt, zoals de binnenstad en het laatste stukje in de wijk vanaf de bushalte naar huis. Denk hierbij aan fietstaxi's of pendeldiensten.
- Het netwerk van deelfietsen vergroten bij P+R's en hubs.
- Toezien op de chauffeursvriendelijkheid van het Wmo-taxivervoer.

A large, stylized graphic of an eye is centered in the background. The eye is composed of a dark blue iris, a lighter blue pupil, and a greyish-blue sclera. The text 'Oog voor kunst' is overlaid on the eye graphic.

Oog voor kunst

**Kunst, cultuur en creativiteit vormen een verrijking
van het leven.**

Groningen heeft een breed cultureel aanbod en een complete culturele infrastructuur die heel Noord-Nederland bedient. We willen dat Groningen een cultuurstad blijft waar mensen hun creatieve talenten kunnen ontplooiën en waar een zo breed mogelijk publiek kan genieten van deze kunsten. De ChristenUnie draagt in het bijzonder de amateurkunst een warm hart toe en vindt dat hierop niet beknot mag worden.

Kunst & cultuur

Cultuur in de wijk

Iedere inwoner moet de kans krijgen om op een laagdrempelige manier in aanraking te komen met kunst en cultuur. Het onderwijs kan daarin helpen als het om onze jongste inwoners gaat, en projecten als De Wijk De Wereld doen dit voor inwoners van alle leeftijden en achtergronden.

Musea

Het behoeden en bewaren van onze geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Mooie voorbeelden daarvan in Groningen zijn de Groninger Archieven, het Groninger Museum, het Grafisch Museum (GR-ID), het Noordelijk Scheepvaartmuseum (straks het historisch Museum aan de A), Stichting Monument en Materiaal en het Historisch Kwartier.

Erfgoed

Monumenten en (religieus) erfgoed zijn beeldbepalende elementen in onze gemeente. Het zijn bakens in een veranderende wereld en brengen herinneringen met zich mee. Goed onderhoud en beheer van (religieus) erfgoed en monumenten vinden we belangrijk en we kijken daarbij ook naar nieuwe invullingen van oude gebouwen.

Cultuurcentrum

De komst van het Groninger Forum heeft een impuls gegeven aan het culturele klimaat van Groningen. Een nieuwe Oosterpoort zal het culturele klimaat van Groningen en Noord-Nederland een verdere impuls geven. De ChristenUnie ziet de duidelijke meerwaarde van een nieuwe Oosterpoort, maar de ambities moeten wel realistisch blijven.

Bibliotheek

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen, voor het plezier in het lezen en het opdoen van kennis. Ook kunnen zij een rol spelen in de toegang tot informatie op het internet. Bibliotheekvoorzieningen staan echter meer en meer onder druk. Sluiting van familiebibliotheken in de wijken en dorpen moet worden voorkomen. Multifunctioneel en innovatief denken kan hier een oplossing in betekenen. Zo verdient samenwerking met scholen aandacht.

Evenementen

We zijn trots op onze prachtige nationale en internationale festivals en evenementen, maar ook hiervoor geldt dat we die niet tegen elke prijs willen behouden. We moeten daarbij ook oog houden voor een gezonde balans tussen levendigheid en leefkwaliteit.

De ChristenUnie gaat voor een Groningen dat het culturele centrum van Noord-Nederland blijft en mensen kansen biedt om zich te ontplooien en levens verrijkt. We zien het als taak van de overheid om kunst en cultuur toegankelijk te maken en te houden voor alle inwoners.

Hier gaan wij voor

Cultuur voor iedereen

- Uitbreiding van de culturele passe-partout waarmee verschillende culturele instellingen bezocht kunnen worden, zodat het beleven van kunst en cultuur wordt gestimuleerd.
- Voor minima moet cultuur toegankelijk zijn en blijven via bijvoorbeeld de Stadjerspas.
- Behoud van culturele activiteiten in het onderwijs, zoals initiatieven als Meer Muziek in de Klas.
- Behoud van kunst en cultuur in dorpen en wijken, middels initiatieven als Wijk de Wereld en Vrijdag in de Buurt.

Historie en erfgoed

- Een onderzoek naar de mogelijkheden van een gevelfonds, om historische gevels hun elan terug te geven. Dit fonds helpt ondernemers en verhuurders om hun gevels op straatniveau op te knappen.
- Een lichtvisie voor openbare verlichting ontwikkelen, zodat de aantrekkelijkheid van Groningen in het donker verder wordt versterkt.

A stylized graphic of an eye, composed of a central circle with a plus sign inside, and two curved shapes on either side representing the eyelids. The graphic is rendered in a lighter shade of blue than the background.

Oog voor sport

Sport brengt mensen in beweging. Het brengt mensen samen en leert je respectvol met elkaar om te gaan. Daarnaast stimuleert het lichaam en geest tot optimale prestaties en zorgt het voor een gezonde en vitale samenleving. De ChristenUnie wil daarom dat sport toegankelijk is voor iedereen, en in het bijzonder voor de jeugd.

Sport & bewegen

Amateursport

Bij sporten en bewegen staat plezier voorop. De focus van de gemeente hoort wat de ChristenUnie betreft dan ook te liggen op de breedtesport: sport die door veel mensen op recreatieve manier wordt uitgeoefend. De ChristenUnie kiest niet primair voor topsport. Natuurlijk zijn Groningse topsporters als Bauke Mollema, Arjen Robben, Ranomi Kromowidjojo en Henk Grol belangrijke voorbeelden voor onze jeugd. Maar niet alleen (potentiële) topsporters, iedereen verdient de kans te bewegen en gezond te zijn. De ChristenUnie staat voor een toegankelijke sportwereld waarin iedereen kan meedoen. Dat geldt ook voor mensen met een beperking. Waar nodig moet de toegankelijkheid van sportaccommodaties verbeterd worden voor de gehandicapten-sport. Een mooi voorbeeld hiervan is het realiseren van een kunstgrasveld ten behoeve van frame voetbal (voetbal met een rollator) bij Kids United.

Toegankelijkheid Gehandicapten- sport

Naast sporten is het voor een gezonde leefstijl ook belangrijk om gewoon te bewegen. Zo is er tijdens de coronapandemie meer aandacht gekomen voor het maken van een 'ommetje'. De pandemie liet ons herwaarderen om buiten te kunnen bewegen en te genieten van de natuur en de frisse lucht. Voldoende bewegen houdt het lichaam vitaal en zorgt voor een betere weerstand, terwijl je er geestelijk ook fitter van wordt. Het is de uitdaging om de niet actieve inwoners te bereiken en te stimuleren om in beweging te komen. Voor onze jongste inwoners doen we dit middels de Bslim-methode, waarbij gratis laagdrempelige sport- en beweegactiviteiten worden aangeboden. Ook is het van belang om de openbare ruimte aantrekkelijk, toegankelijk en groen in te richten zodat het uitnodigt om in beweging te komen. Bij de inrichting van de openbare ruimte willen we ook rekening houden met ongeorganiseerde sporters, zoals skaters en calisthenics.

Ongeorganiseerde sport

Sportakkoord

Sport kan ook ingezet worden bij het verminderen van maatschappelijke problemen. Middels het lokaal sportakkoord wordt bijvoorbeeld de samenwerking gestimuleerd tussen sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en scholen.

Topsport

Groningen kent meerdere topsportclubs, onder meer in het voetbal (FC Groningen), basketbal (Donar), volleybal (Lycurgus), ijshockey (GIJS) en korfbal (Nic). De ChristenUnie vindt dat deze sporten ook een volwaardige accommodatie verdienen, maar we zijn terughoudend als het gaat om het investeren van gemeenschapsgeld in topsport. Een nieuwe topsporthal moet zonder structureel geld van de gemeente kunnen draaien. Er moet daarbij ook gezocht worden naar andere partners om dit mogelijk te maken. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol. Bij de verdere ontwikkeling van Martiniplaza wordt onderzocht of er een topsporthal gerealiseerd kan worden die ook geschikt is voor de breedtesport. Op deze manier slaan we twee vliegen in één klap.

Inwoners in de gelegenheid stellen om te kunnen sporten en bewegen, met daarbij voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen, en sport inzetten voor opgaven op andere beleidsterreinen.

Hier gaan wij voor

Sportaccommodaties & sportieve openbare ruimte

- Blijven investeren in voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen.
- Uitvoering van conclusies uit het capaciteitsonderzoek sportaccommodaties.
- Investeren in Kardingse om deze toekomstbestendig te maken, waarbij zwemmen en schaatsen onderdeel blijven van het sportcentrum.
- Als het om sportaccommodaties gaat willen we slimme keuzes maken door de opgave van het bewegingsonderwijs te combineren met de sportopgave. Het Integraal Accommodatieplan Bewegingsonderwijs en Binnensport (IABB) helpt hierbij. Hiervoor dient voldoende geld beschikbaar te zijn.
- Bij de stadsuitbreidingen, zoals de Suikerzijde en Stadshavens, moet er vanaf het begin aandacht zijn voor ruimte voor sportaccommodaties, zodat het bij kan dragen aan het realiseren van voldoende sportmogelijkheden voor onze inwoners.
- De openbare ruimte inrichten met aandacht voor spelen, bewegen en sporten.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte willen we rekening houden met ongeorganiseerde sporters, zoals skaters en calisthenics.

Sporten en bewegen

- Kinderen met plezier leren sporten en bewegen met aantrekkelijk ingerichte gymzalen en programma's in de wijken. Sportwijk Beijum is daarvan een goed voorbeeld.
- Ondersteunen en faciliteren van initiatieven die de niet-actieve inwoners willen bereiken om meer te gaan bewegen.

Vitale sportverenigingen

- Sportverenigingen ondersteunen en stimuleren om gezond te blijven als vereniging en hun rol te kunnen pakken in de wijken en dorpen waar ze onderdeel van zijn.

**Oog voor
veiligheid**

Prettig wonen in onze gemeente gaat onder andere over veilig wonen. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Naast de wettelijke taak van de overheid zien wij een grote rol voor de samenleving, juist ook als het gaat om veiligheid. Veiligheid gaat daarnaast ook om de aanwezigheid van zorg, steun, en écht gezien worden. Daarom wil de ChristenUnie dat veiligheid zoveel mogelijk in samenhang wordt bekeken met andere beleidsterreinen, zoals jeugdhulp, ruimtelijke ordening, integratie en welzijn.

Politie & handhaving

Wijkagenten

Wijkagenten zijn de oren en ogen in onze wijken en dorpen. Ze vangen vaak de eerste signalen op als situaties of personen dreigen af te glijden en hebben een stevig netwerk, zoals scholen, WIJ-teams en sportverenigingen, om snel stappen te zetten. Vandalisme, vervuiling en overlast leveren een minder schone, mooie en veilige gemeente op. Het stellen van regels heeft alleen zin als we laten zien dat de regels menens zijn. Daarom willen wij extra geld steken in handhaving.

Toezicht

Cameratoezicht kan helpen om probleemgebieden in de openbare ruimte weer op een beheersbaar veiligheidsniveau te krijgen. Dit gaat wel altijd gepaard met een breder pakket aan maatregelen en is het sluitstuk daarvan. Zo moet er bijvoorbeeld bij structurele overlast ook ingezet worden op zorg om overlastplegers beter te kunnen helpen en overlast te laten verminderen.

Ondermijning

Ook in Groningen moeten we ons bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties. Criminelen gebruiken vastgoed om crimineel verkregen gelden wit te wassen. Door een oplettende houding kunnen we deze ontwikkelingen op het spoor komen. Bijvoorbeeld door aandacht te schenken aan het gebruik van panden die aanwezig zijn op een manier die nauwelijks rendement kan opleveren.

Mensenhandel & uitbuiting

Mensenhandel betekent per definitie het uitbuiten van mensen. Dit gebeurt door seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. Mensen in een kwetsbare positie worden het slachtoffer van dwang, misleiding en machtsmisbruik. Dit komt ook in Groningen voor. We willen dat deze hardnekkige, lucratieve en mensonterende praktijken constant aan het licht worden gebracht. De ChristenUnie wil dat onze gemeente zich actief inzet voor beleid tegen deze ernstige en complexe vorm van criminaliteit. Door dit in samenwerking met andere gemeenten in de regio te doen wordt een zogenaamd waterbedeffect, waarbij het probleem verschuift naar andere gemeenten, voorkomen en zijn we beter in staat mensenhandel te signaleren en aan te pakken.

Criminaliteit, geweld & wapenbezit

Ook in Groningen zien we een toename van criminaliteit, wapenbezit, geweld en overlast. Daarnaast zien we ook steeds jongere daders. Het lukt om problematische jeugdgroepen uit elkaar te laten vallen, maar van onderop ontstaan er ook weer nieuwe groepen. Oorzaken van deze 'uitwassen' zijn complex en divers. Een kwetsbare thuissituatie, het ontbreken van positieve rolmodellen en een sociaal netwerk met een negatieve invloed dragen daar in elk geval aan bij. Naast repressie van crimineel en ongewenst gedrag dient er ook ingezet te worden op preventie, waarbij ook gekeken moet worden naar het bredere zorgkader.

Jeugd

Alcohol- & drugsbeleid

Overmatig alcohol- en drugsgebruik is niet onschuldig, omdat het leidt tot verslaving, gezondheidsklachten, overlast en criminaliteit. De opkomst van synthetische drugs en acceptatie van drugsgebruik is zorgelijk. De ChristenUnie wil dat preventie en voorlichting in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke plek krijgt. Niet alleen gericht op alcohol en (soft)drugs, maar ook op het gebruik van synthetische drugs en lachgas. Daarnaast dient overlast bestreden te worden, door het instellen van verboden en van voldoende inzet op handhaving. De ChristenUnie is kritisch op experimenten met het telen van wiet. Het huidige gedoogbeleid dient beëindigd te worden, maar legalisering kan nooit de oplossing zijn.

Vuurwerk

De ChristenUnie is voor centrale vuurwerkshows in de binnenstad en dorpskernen. Dit moet wel gepaard gaan met een landelijk vuurwerkverbod voor particulieren. Particulier vuurwerkgebruik leidt niet zelden tot overlast, vernielingen in de openbare ruimte, lichamelijk letsel en heeft een schadelijk effect op het milieu.

Rechtspraak dichtbij

Rechtspraak moet voor inwoners laagdrempelig en dichtbij toegankelijk zijn. Conflicten tussen burens, bijvoorbeeld over de schutting, overhangende takken, (studenten)overlast of een dakterras vragen om een praktische en vlotte beslechting. Dit draagt bij aan de leefbaarheid in wijken en dorpen. De gemeente dient hierin een initiërende en faciliterende rol te spelen.

[Designerdrugs](#)

[Ballonnetjes](#)

[Gedogen](#)

[Vuurwerkshows](#)

[Vuurwerkverbod](#)

[Studentenoverlast](#)

Bevorderen van een **veilige samenleving** door middel van handhaving en preventie waarbij we in het bijzonder **kwetsbare mensen** beschermen tegen criminaliteit vanuit anderen of zichzelf.

Hier gaan wij voor

Tegen ondermijnende criminaliteit

- Voortzetten van grootschalige integrale branchegerichte handhavingscontroles waarbij gemeente, politie, openbaar ministerie en belastingdienst samenwerken.
- Maximaal toepassen van Bibob-mogelijkheden om zoveel mogelijk ondermijnende activiteiten te voorkomen.

Tegen mensenhandel & uitbuiting

- Voldoende capaciteit voor controle en handhaving op [illegale] prostitutie, arbeids- en criminele uitbuiting.
- In samenwerking met de hotelbranche meer aandacht voor herkenning van en handelen op vermoedens van illegale prostitutie en mensenhandel.
- Meer aandacht voor seksuele voorlichting, in het bijzonder over lichamelijke integriteit, op [middelbare] scholen.
- De Week tegen Mensenhandel, die in 2021 op ons initiatief plaatsvond, wordt een jaarlijks terugkerende week.

Voorkomen criminaliteit, geweld & wapenbezit:

- Wapeninzamelactie (anoniem) organiseren.
- Voldoende en zichtbare opbouwwerkers in wijken en dorpen.
- Blijvende inzet op uit elkaar laten vallen van problematische jeugdgroepen, en meer inzet op het voorkomen van ontstaan van nieuwe problematische jeugdgroepen.

Alcohol- & drugsbeleid

- IJslands preventiemodel, of onderdelen ervan, toepassen. Het IJslandse preventiemodel is een aanpak gericht op het creëren van een positieve leefomgeving, waarin jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien, zonder middelengebruik.
- Verbieden van happy hours in de horeca. Happy hours lokken uit tot het op vroeg tijdstip veel drinken; wij willen dit stoppen.

Rechtspraak dichtbij

- Invoeren van wijkrechters, te beginnen in de kwetsbare wijken, om rechtspraak laagdrempelig en dichtbij de inwoners te krijgen.

A stylized graphic of an eye, rendered in a light blue color, centered on the page. Inside the eye's pupil area, there is a white plus sign (+).

**Oog voor
bestuur**

We zijn bescheiden over de invloed die de overheid heeft, maar we zijn onbescheiden over onze visie op goed bestuur. In alles heeft de overheid een voorbeeldfunctie; in alles hoort zij open en integer te handelen. We hebben in Jezus een voorbeeld van hoe dienend en betrouwbaar leiderschap eruit ziet.

Ook ons gemeentelijk bestuur heeft de verantwoordelijkheid het goede na te streven. De overheid is niet zaligmakend, maar heeft wel de verantwoordelijkheid zo goed en deskundig mogelijk te handelen.

Bestuur

Privacy

We willen dat de gemeente goed benaderbaar is. Dit betekent dat de gemeente zowel fysiek als digitaal goed toegankelijk is. De gemeente dient zichtbaar te blijven in de dorpen en wijken. Voor het vertrouwen in de overheid is het van het grootste belang dat zorgvuldig met (gevoelige) persoonsgegevens van onze inwoners wordt omgegaan. Burgers hebben daar recht op: het recht op bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht en mensen moeten daarom goed geïnformeerd zijn over wat er met hun gegevens gebeurt.

Wantrouwen

Onze democratie staat al enige tijd onder druk. Minder mensen gaan naar de stembus, en het vertrouwen in de politiek is tanende. Recente voorbeelden zoals de toeslagenaffaire en de aardbevingsschadeafhandeling zijn voorbeelden van een overheid die niet of onvoldoende betrouwbaar werk levert en daarmee het vertrouwen van de burger schade toebrengt. Het vraagt inspanning om dat vertrouwen terug te winnen. Dat kan onder meer door de burger meer bij de politiek te betrekken. Wanneer het bestuur de burger meer zeggenschap geeft en de overheid functioneert als een betrouwbare partner die naast de burger staat, kan het vertrouwen in de overheid weer groeien.

Betrouwbaarheid

Omgevingswet

Aan de hand van het nieuwe Groningse model voor wijk- en dorpsdemocratie gaan we in gesprek met inwoners. De komst van de Omgevingswet gaat ook impact hebben op participatie van inwoners. Omwonenden en belanghebbenden hebben dan aan de voorkant én tijdens het proces inspraak. Initiatiefnemers moeten aangeven hoe ze participatie bij projecten hebben vormgegeven en hoe zij inspraak hebben meegenomen in hun ontwerp. Met de invoering van de Omgevingswet willen we dit vastleggen.

Participatie

Ook willen we de werking van het lokale bestuur meer onder de aandacht van de mensen brengen, te beginnen bij de jongeren. Andere manieren om inwoners te betrekken bij de besluitvorming moeten aanvullend zijn op het mandaat dat via de verkiezingen door de inwoners is gegeven. Juist bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad, die als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

Bestuur

We willen dat inwoners zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken. De gemeente moet op haar beurt dan wel open staan voor initiatieven van inwoners, maar ook voor initiatieven van instellingen, verenigingen, bedrijven en kerken. Vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert.

De ChristenUnie stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren in bijv. coöperaties en daarmee verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Meer verantwoordelijkheid van inwoners vraagt om minder regels van de gemeente, om minder administratieve lasten en bureaucratie. Kortom, om een college en raad die durven los te laten. Wel letten we erop dat de gemeenteraad vanaf het begin heel duidelijk is over het samenspel en de ruimte die er is voor participatie. Dat steekt nauw. Aan de ene kant niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn, maar ook geen ongecontroleerde inwonersparticipatie. Dat vraagt om duidelijke financiële en technische kaders.

Raadgevende referenda zijn geen oplossing bij complexe politieke vraagstukken. Het feit dat de uitslag niet bindend is, levert verwarring en ontevredenheid op. Tegelijk is de ChristenUnie wel voor een bindend, correctief referendum, met een uitkomstdrempel, zodat kiezers in een uiterst geval aan de noodrem kunnen trekken over voorstellen die door de raad zijn aangenomen. Maar vooral geldt voor de ChristenUnie: raadsleden zijn gekozen om zorgvuldig alle belangen af te wegen en weloverwogen besluiten te nemen. Laat hen het werk doen waarvoor ze het mandaat gekregen hebben.

Referendum

Jongerenparticipatie & Coalitie-Y

De gemeente en politiek staan vaak ver van jongeren af en zijn lastig te benaderen voor jongeren. Door beide zaken laagdrempeliger en toegankelijker te maken zullen deze zaken minder ver van de jongeren af staan waardoor ook jongeren zich gezien en gehoord voelen. Het beleid van de gemeente dient te voldoen aan de 'jongerencheck'. Dit houdt in dat het beleid ook oog heeft voor jongeren en toegankelijk is voor jongeren. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er niet alleen óver maar ook mèt jongeren wordt gepraat. Daarom hebben we, met hulp van andere fracties, een lokale Coalitie-Y opgezet. Via deze beweging hebben we contact met jongeren en houden we scherp of er onderwerpen zijn waarbij verandering binnen de gemeente moet komen en waarin jongeren zich niet gehoord voelen.

Financiën

Goed rentmeesterschap is, volgens de ChristenUnie, het beheren van middelen op duurzame, houdbare wijze. Dit geldt ook voor het beheren van de financiële middelen van de gemeente, te meer omdat de financiële positie van de gemeente kwetsbaar blijft. Het gebruik hiervan vraagt om een verantwoordelijke omgang, en openbare verantwoording is vanzelfsprekend.

Het is de plicht van het college duidelijk te maken waaraan ze haar geld uitgeeft en hoe dit bijdraagt aan de duurzame ontwikkeling van de gemeente. Het is de plicht van de gemeenteraad om het college te controleren op alles wat het heeft uitgegeven en wil gaan uitgeven.

Jeugdzorg

De gemeente heeft een uitgebreider takenpakket gekregen, onder andere op het gebied van jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning. Dit is gepaard gegaan met een bezuiniging op het geld dat het Rijk ervoor beschikbaar stelde. Op veel plaatsen in het land, waaronder helaas ook in Groningen, zijn er tekorten ontstaan. We zijn daarin afhankelijk van bijdragen van het Rijk. Wat de ChristenUnie betreft stijgt de lokale lastendruk bij voorkeur niet meer dan met de inflatiecorrectie, ondanks dat we dit de afgelopen periode niet hebben kunnen waarmaken door de grote financiële tekorten in voornamelijk het sociaal domein waar de gemeente mee te kampen heeft.

Tekorten

De overheid is er voor de inwoners. Gemeenteraad, wethouders, burgemeester; allemaal dienen zij hun werk te doen in het besef dat ze dat doen voor de inwoners van onze gemeente Groningen.

Hier gaan wij voor

Bestuur en participatie

- Zowel de fysieke als de digitale bereikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de gemeente kennen een hoge prioriteit. Daarom behouden we bijvoorbeeld de bestaande gemeenteloketten in wijken en dorpen. Wel kan er gekeken worden of bepaalde functies fysiek slim gecombineerd kunnen worden om sluiting van voorzieningen te voorkomen.
- Door middel van het Gronings participatiemodel antwoord vinden op de vraag hoe inwoners op een goede manier betrokken kunnen worden bij besluiten die betrekking hebben op hun leefomgeving.
- Uitvoering geven aan het (omgekeerde) recht tot uitdagen (Right to Challenge): naast het recht van inwoners om de gemeente uit te dagen taken over te nemen, vertelt de gemeente wat zij doet en vraagt inwoners of dat op de goede manier is.

Financiën

- De lokale financiële lastendruk stijgt met niet meer dan de inflatie.
- Daar waar mogelijk de financiële positie van de gemeente versterken. Deze is kwetsbaar en behoeft versterking.

groningen.christenunie.nl

